

Aan de informateurs,
De heren Uri Rosenthal en Jacques Wallage
en aan mevrouw Femke Halsema en de heren Job Cohen, Alexander Pechtold en Mark Rutte
p/a Gebouw Eerste Kamer
Postbus 20008
2500 EA Den Haag

(persoonlijk afgegeven)

Den Haag, 9 juli 2010

Betreft: Investeren in minder tabaksgebruik is nodig voor de Nederlandse economie

Geachte heren Rosenthal en Wallage,
Geachte mevrouw Halsema, Geachte heren Cohen, Pechtold en Rutte,

De Nederlandse samenleving staat voor grote uitdagingen, waarvan de noodzaak voor een doelmatiger functionerende gezondheidszorg niet de minste is. De zorglasten stijgen en worden onbetaalbaar; er dreigt een groeiend tekort aan handen aan het bed en vanwege de vergrijzende arbeidsmarkt is het belangrijk dat gezonde mensen met volle inzet tot hun 67ste kunnen blijven werken. Met een gezondheidszorg die er vooral op is gericht zieke mensen beter te maken, kunnen we deze uitdaging niet aan. De focus moet verlegd worden. Door nu te investeren in het voorkómen dat mensen chronisch ziek worden, kan de komende jaren fors bespaard worden op zorgkosten en kan de economie worden versterkt.

Roken is in Nederland de belangrijkste vermijdbare factor voor het ontstaan van (chronische) ziekte en sterfte. PriceWaterhouseCoopers heeft op 16 juni¹ laten zien roken de samenleving jaarlijks zo'n 6 miljard kost, onder andere door verlies aan arbeidsproductiviteit. De afgelopen jaren is te weinig geïnvesteerd in voorlichting en ontbrak het aan een samenhangend en eenduidig beleid. Hierdoor behoort Nederland nu tot de achterhoede in Europa als het gaat om (gevolgen van) tabaksgebruik. 21% van alle verloren levensjaren en 13% van de totale ziektelast in Nederland komt door roken. Jaarlijks overlijden 20.000 mensen door roken. Het percentage rokers in Nederland is hoog (28%) en is sinds 2004 niet meer gedaald. Vergeleken met veel andere landen, is het besef dat tabak schadelijk is, in Nederland laag.

De ondertekenaars van deze brief adviseren om tijdens de komende kabinetsperiode in te zetten op een stevig tabaksontmoedigingsbeleid met de volgende drie punten:

1. Zet in op een flinke accijnsverhoging. Prijsverhoging is namelijk de meest effectieve maatregel om te bereiken dat meer rokers stoppen en minder jongeren beginnen met roken.
2. Zet de opbrengst van die accijnsverhoging in voor meer voorlichting over de schade van tabak, zodat de voorlichting minimaal terug gaat naar het niveau van 2003. In veel landen wordt een deel van de tabaksaccijns ingezet voor tabaksontmoediging, om zo de voorlichting op voldoende niveau te houden.
3. Maak denormalisatie van tabaksgebruik tot speerpunt van het nieuwe kabinetsbeleid. Dat kan door meer voorlichting, betere handhaving van rookverboden, verdere beperking van tabakspromotie en beperking van verkooppunten. Op elk tabaksproduct moet informatie over stoppen met roken te vinden zijn en alle ingrediënten moeten vermeld worden

---

¹ Presentatie Frank van Kommer, tijdens symposium Nationaal Programma Kankerbestrijding en STIVORO, Den Haag, 16 juni 2010.

(hetgeen nog steeds niet het geval is). Verder wordt het tijd om, in lijn met diverse andere landen, de gezondheidswaarschuwingen te herzien.

Met vriendelijke groet,

Prof. Dr. Jozien Bensing, Nivel

Prof. Dr. Paul Brand, kindersrts, ISALA klinieken Zwolle

Dr. Els Borst, voormalig minister van VWS, voorzitter Nederlandse Federatie Kankerpatiëntenorganisaties

Drs. Pauline Dekker, longarts en co-voorzitter werkgroep tabaksverslaving NVALT

Drs. Wanda de Kanter, longarts en co-voorzitter werkgroep tabaksverslaving NVALT

Prof. Dr. Louise Gunning-Schepers, voorzitter van de Raad van Bestuur AMC Amsterdam

Prof. Geoffry Fong, director International Control Evaluation Study, Waterloo University, Canada

Dr. Lies van Gennip, directeur STIVORO

Prof. Stanton Glantz, Tobacco Control expert, University of California, USA

Dr. Ton Hanselaar, Directeur KWF Kankerbestrijding

Ms. Mervi Hara, director of Action on smoking and health, Finland

Drs. Gerrit Jan van Otterloo, voormalig kamerlid PvdA, voorzitter Raad van toezicht STIVORO

Ir. Hans de Goeij, voormalig directeur-generaal volksgezondheid ministerie van VWS, voorzitter Nationaal Programma Kankerbestrijding

Prof. dr. Niek Klazinga, voorzitter van de Nederlandse Public Health Federatie en hoogleraar Sociale Geneeskunde AMC

Dr. Roderik Kraaijenhagen, Nederlandse Vereniging voor Cardiologie

Drs. Bert Kuipers, directeur Nederlands Diabetes Fonds en bestuurslid met portefeuille preventie Samenwerkende Gezondheidsfondsen

Drs. Maarten Kùthe, Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde

Prof. dr. Johan Mackenbach, hoogleraar Public Health, Erasmus Universiteit

Dr. Johan Molema, longarts, Universitair Medisch Centrum St. Radboud

Michael Rutgers. MSc, Directeur Astma Fonds

Prof. dr. Gerard Schippers, Amsterdam Institute for Addiction research

Drs. Bert Soenveld, GGD Fryslan, Platform Rookpreventie Fryslan

Dr. Hans Stam, directeur Nederlandse Hartstichting

Prof. Dr. Erik Steegers, gynaecoloog, Erasmus MC

Prof. Karien Stronks, Hoogleraar Sociale Geneeskunde AMC

Dr. Trudi Tromp-Beelen, verslavingsarts, Jellinek/Arkin

Prof. dr. Hein de Vries, hoogleraar gezondheidsbevordering, Universiteit Maastricht

Laurent de Vries, directeur GGD NL

Prof. Dr. Ernst van der Wall, Hoogleraar cardiologie, afdeling hartziekten LUMC

Prof. Dr. Chris van Weel, hoogleraar huisartsengeneeskunde, Afdeling Eerstelijns geneeskunde, UMC St. Radboud

Dr. Lode Wiggersma, directeur beleid KNMG

Prof. dr. Marc Willemsen, hoogleraar tobacco control, Universiteit Maastricht, CAPHRI

Prof. Dr. Nico van Zandwijk, longarts

Ms. Barbara Zolty, project officer, World Health Organization, Geneve

Prof. Dr. Bertie Zwetsloot, Klinische Informatiekunde LUMC